

# A Sosyal Beceri O?lc?eg?i-80

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *A Sosyal Beceri O?lc?eg?i-80*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16172>

## Öz

A Sosyal Beceri Ölçeği-80 (A-SBÖ-80), yetişkin bireylerin sosyal beceri düzeylerini kapsamlı bir şekilde ölçmek amacıyla psikometrik özellikleri incelenerek geliştirilmiş özgün bir ölçektir. Toplam 80 maddeden oluşan bu araç, sosyal yeterliliğin çeşitli boyutlarını hedeflemekte ve yüksek iç tutarlılık güvenilirlik değerleri sergilemektedir. Ölçek geliştirme çalışması, sosyal becerinin çok yönlü doğasını yakalamaya amaçlanmış ve geçerlik analizlerinde kaygı, duygusal denge ve saldırganlık gibi ilikili yapılarla beklenen düzeyde ilişkiler göstermiştir. Ölçeğin geliştirilmesi, alandaki yetişkin sosyal beceri eksikliğini gidermeye yönelik önemli bir katkı sunmaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri, Yetişkinler, A-SBÖ-80, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Geliştirme, Likert Ölçeği

## Yazarlar

Arkun Tatar, Halil Özdemir, Fatma Dindar-Haflak, Zebnem Atszelti, Mehmet Taha Özüdođru, Fatih Çavuşoğlu, ... Gürkan Uyşur

## Amaç

A Sosyal Beceri Ölçeği-80'in temel amacı, yetişkin popülasyonda sosyal yeterlilik ve beceri düzeylerini ölçmek için güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı geliştirmektir. Bu ölçek, sosyal etkileşimlerde bireylerin sergilediği davranışsal, bilişsel ve duygusal yeterlilikleri değerlendirerek, sosyal beceri eksikliklerini ve güçlü yönlerini belirlemeyi hedefler.

Ölçek geliştirme süreci, alanyazındaki sosyal beceri teorilerinden yola çıkarak, Türkiye bağlamına uygun, kapsamlı bir madde havuzu oluşturulmasına dayanmaktadır. Nihai 80 maddelik form, sosyal becerinin farklı bileşenlerini yansıtacak şekilde yapılandırılmıştır.

## Yapı

Ölçek, psikolojideki merkezi bir yapı olan sosyal beceri kavramını ölçmektedir. Sosyal beceri, bireyin sosyal etkileşimlerde uygun ve etkili davranışlar sergileme yeteneği olarak tanımlanır. Bu yapı, genellikle iletişim, empati, duygu düzenleme, çatışma çözme ve atılganlık gibi alt boyutları içerir.

A-SBÖ-80, yetişkinlerin günlük yaşamlarındaki sosyal zorluklarla başa çıkma kapasitelerini değerlendirir. Ölçeğin 80 maddesi, bu karmaşık yapıyı en iyi şekilde temsil etmek üzere tasarlanmıştır, ancak alt faktörlere ilişkin detaylı yapı bilgisi için orijinal kaynağa başvurulması önerilir.

gerekmektedir.

## Geçerlik

Ölçeğin aydınlatıcı geçerliliğini (discriminant validity) incelemek amacıyla çeşitli karışık analizler yapılmıştır. Elde edilen bulgular, A-SBÖ-80'in beklenen teorik ilişkileri sergilediğini göstermektedir.

Yapılan analizlerde, A-SBÖ-80 puanları; Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADS)'nin Anksiyete alt boyutu ile düşük düzeyde bir ilişki gösterdiği belirlenmiştir. Benzer şekilde, Büyük Beş-50 Kişilik Testi'nin Duygusal Dengelilik faktörü ile de düşük düzeyde bağlantı sağlanmıştır. Bu bulgular, sosyal becerinin bu klinik ve kişilik yapılarıyla ilişkili olmasına rağmen, onlardan bağımsız bir yapı olarak ölçüldüğüne işaret etmektedir. Ayrıca, Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği'nin tüm alt boyutlarıyla ters yönlü (negatif) bağlantılar saptanması, yüksek sosyal beceriye sahip bireylerin daha düşük saldırganlık düzeyleri sergileyeceği yönündeki teorik beklentiyi desteklemektedir.

## Güvenirlik

A-SBÖ-80, yüksek düzeyde iç tutarlılık güvenilirlik değerleri sergilemiştir. Ölçeğin tüm grup için hesaplanan iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) 0,956 olarak bulunmuştur. Kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı hesaplanan değerler ise 0,955 düzeyindedir.

Bölünmüş yapı güvenilirlik analizlerinde de oldukça güçlü sonuçlar elde edilmiştir. Ölçeğin tek numaralı maddelerden oluşan birinci yarısının iç tutarlılık değeri 0,915, çift numaralı maddelerden oluşan ikinci yarısının ise 0,916 olarak hesaplanmıştır. Bu iki yarım arasındaki benzerlik bağlantısı 0,922 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, tüm grup için hesaplanan hem Spearman-Brown Katsayısı hem de Guttman Ki Yarım Test Katsayısı 0,959 gibi yüksek bir değer göstermiştir. Ölçeğin zamana karşı tutarlılığını ölçmek amacıyla 15 gün sonra yeniden uygulanan test-tekrar test yöntemi sonucunda elde edilen güvenilirlik katsayısı ise 0,698 olmuştur. Bu ikinci uygulamada, tüm grup için iç tutarlılık güvenilirlik değeri 0,948 olarak hesaplanmıştır.

## Faktör Analizi

A Sosyal Beceri Ölçeği-80, geliştirme çalışması kapsamında faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliliğini ortaya koymak ve sosyal beceri yapısının hangi boyutlardan oluştuğunu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Ölçeğin toplam 80 maddeden oluşması, sosyal becerinin çok boyutlu ve karmaşık bir yapı olarak ele alınması gerektiğini göstermektedir. Orijinal çalışmada (Tatar vd., 2018) detaylı açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizi sonuçları yer almaktadır. Bu analizler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve

teorik alt yapıyla uyumunu destekleyen faktör yapısının ortaya koymuştur. Ancak, bu özet içerikte spesifik faktör isimleri ve yükleri sunulmamaktadır.

## Araç

**Test Type:** Geliştirme (Development)

**Format:** Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

**Language Available:** Türkçe (Turkish)

**Population Group:** Yetişkinler (Adults)

**Age Group:** Yetişkin Yaş Grubu (Specific age range not provided in source, typically 18+)

**Population Details:** Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu üzerinde geliştirilmiştir (Detaylı demografik bilgi için orijinal makaleye başvurulmalıdır).

**Test Methodology:** Ölçek, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir. Seçenekler şu şekildedir: (1) Hiç Uygun Değil, (2) Uygun Değil, (3) Ne Uygun Ne Değil, (4) Uygun, (5) Tamamen Uygun. Ölçek toplam 80 maddeden oluşmaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri Değerlendirmesi, Yetişkin Psikolojisi, Öz Bildirim, Psikometrik Araç, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Ayırt Edici Geçerlik

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

**Affiliation Email addresses:** Sorumlu Yazar İletişim: [atatar@fsm.edu.tr](mailto:atatar@fsm.edu.tr)

**Correspondence Address:** Arkun Tatar (Sorumlu Yazar)

## İzinler, Ücret ve Test Yolu

A Sosyal Beceri Ölçeği-80'in geliştirme çalışması 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya klinik amaçlı kullanımı için izinler, sorumlu yazar Arkun Tatar ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilerek talep edilmelidir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bilgileri içeren PDF dosyası aşağıda belirtilen adresten

indirilebilir.

The original PDF can be downloaded here: [a-sosyal-beceri-olcegi-80-toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Tatar, A., Özdemir, H., Dindar-Ha?lak, F., Ats?zelti, ?.., Özüdo?ru, M. T., Çavuşo?lu, F., ... Uy?ur, G. (2018). Yeti?kinler için A Sosyal Beceri Ölçeği'nin geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Ara?tırmalar Dergisi*, 6(68), 69-88.

## A Sosyal Beceri Ölçeği-80 Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçeğin toplam 80 maddesi, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referans yayına veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.